

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Gradec 8. Deželni zbor je vsled predloga deželnega odbornika dra. Schmiedererja nujno razpravljal o predlogu poslancev Poscha in Kothulinskega, tičočem se uporabe § 14. državnih temeljnih zakonov. Na to je bil ta predlog odkazan bodočemu ustavnemu odseku, ki bo sestál iz 12 členov. Volitev tega odseka bo v seji, ki je sklicana za v četrtek.

Opava 8. Poslanec Türk je stavil v deželnem zboru nujni predlog, deželni zbor naj obsodi hujskajočo agitacijo v deželi, ki prihaja od češke in poljske strani in naj izreče prepričanje, da mora na avtonomnih organih dežele nemški jezik slej kakor prej ostati uradni in upravni jezik. Predlog je bil vsprejet z vsemi proti šestimi glasovi čeških in poljskih poslancev. S tem je bil zaključen dnevni red.

Praga 8. Danes sta odšla iz Prage v Nachod viši državni pravdnik in eden prisednik namestništva — poslednji vsled posebnega naročila namestnikovega —, da poizvedujeta na mestu o dogodkih v Nachodu.

Praga 8. V deželnem zboru je vtmeleval posl. Skarda (kakor smo sporočili na kratko že zadnjič. Op. ured.) svoj predlog, naj se imenuje komisija, ki naj bi se posvetovala in stavila svoje predloge o premembli deželnega volilnega reda v tem zmislu, da bosti jednakomerno zastopani obe narodnosti in njiju interesi ter da se volilna pravica razširi tudi na take kroge, ki dosedaj niso imeli te pravice. Narodne kurije se bodo mogle zasnovati še le potem, ko bo izvedena popolna enakopravnost. Ker je poročevalcu Skardi prišlo slabo in je poslanca Vaclava Jando zadela kap, se je seja pretrgala.

PODLISTEK.

MLINAR.

Spisal Vrhmorski.

Dražba se je izvršila, in hiša z vsemi pritlikinami, dvorišče, hlev in tudi parni mlin, vse je ostalo Doniu, ki je bil sedaj izključen lastnik lepega nekdanjega doma Podgoričanovega. Prav izključen lastnik pa vendar ni bil Donio, ker na hiši je bil uknjižen dosmrtni užitek dveh sob in kuhinje na korist Jankove matere. To je posebno jezilo Donia. Še isto popoldne je šel Donio ogledat si novo posestvo, največ pa z namenom, da se pogovori se staro Podgoričanko gledé njenega užitka in da bi se ista na ta ali drugi način odpovedala svojim pravicam. Kako je gledala reva Podgoričanka, ko ji je pravil sosed, da bi njo ne mogli izgnati iz hiše, ker ima zagotovljene pravice do stanovanja. Še sama ni vedela za to srečo; vedela sicer je, da je uknjižena pravica njenega dosmrtnega užitka, a mislila je, da ko pojde hiša na dražbo, ugasnejo tudi njene pravice. Že več dni pred dražbo ni bilo Janka domov. Nekaj časa so ga videvali v mestu; bil je jako slabo oblečen in zadovoljen je bil, če je le imel za žganje. Z Jožefom sta bila največja prijatelja, zato sta bila največ skupaj; če je imel eden, dobila sta oba. Omeniti je, da je bil Jože jako spriden človek, nikjer ni

Lvov 8. Tukajšnji listi so dobili iz Varšave poročilo, da so oni dijaki, ki so bili radi znanih izgrediv izključeni od vseh ruskih vseučilišč, dobili dovoljenje, da se smejo povrniti v Varšavo in nadaljevati svoje studije. Tudi od onih 8, ki so bili zaprti in proti katerim se je zapričela preiskava radi političkih zločinov, so že šestorico izpustili na svobodo. Rudarski zavod, ki se je bil zaprl radi izgrediv, se odpre zopet dne 17. t. m.

Dunaj 8. Truplo pokojnega nadvojvode Ernesta je dospelo semkaj danes o 10. uri zvečer na južni kolodvor, kjer je je blagoslovil dvorni župnik Mayer. Nato so prevedli mrljca v dvorno župno cerkev. Ministerski predsednik pl. Szell in minister za poljedelstvo, Daranyi, sta došla semkaj, da se udeležita pogrebnih slavnostij.

Budimpešta 8. V zbornici poslancev je prijel za besedo poslanec pl. Tisza, toda nekateri poslanci so ga ovirali na govorjenju, kličeje: »ex iex, naj se spokori prej za svoje grehe!« Tisza je odgovoril, da bode o položaju ex lex sodila zgodovina. Na to je Koloman pl. Tisza govoril za proračun. Zbornica je sklenila na to v zmislu odsekovega predloga, da izroči peticije, tičoece se znižanja zemljiškega davka in uvedbe borznega davka, finančnemu ministru. Finančni minister je izjavil, da predloži v kratkem zakonski načrt glede borznega davka. Kar pa se tiče zemljiškega davka zniža preosnova direktnih davkov posredno tudi ta davek. Veče znižanje ne bi bilo pravično in bi za državno gospodarstvo involviralo finančnejelnih škod. Bila bi iluzija, ako bi preveč upali od borznega davka. Skušnje drugih držav kažejo, da se ta davek ne izplača posebno. Mi tudi nočemo tega davka zato, da bi se nam izplačal, nego ga hočemo radi prinčipa, da se davki razdele jednako.

Petrograd 8. Rusko novinstvo se izraža nepovoljno o kolonijalni politiki Italije in se protivi

imel obstanka, nameščen je bil že v več službah, nikjer pa ni ostal več nego par mesecev. Prejemši mesečno plačo, ga ni bilo več v službo, dokler ni zapravlil do noviča. Na marsikakem stanovanju je zapustil za seboj ne baš prijetnih spominov; sicer pa je bil nadarjen človek.

Ko sta sedela nekega večera v navadni krčmibeznici, pridružil se jima je neznan človek in kmalu se je unel mej njimi živahen razgovor. Pogovarjali so se o — Ameriki. Tujec jima je slikal Ameriko, kakor deželo medit. Pravil jima, je da tam ni treba skoro nič delati, in da se več služi tam en dan, nego tu ves teden. Govoril jima je iz lastne skušnje, ter dostavil, da pojde sam v kratkem zopet v Ameriko, kjer se naseli stalno.

Čim dalje so praznili čaše, tim lepši se jim je zdela Amerika. Tujec, ki je bil ob jednem agent za spravljanje ljudi v Ameriko, je kmalu ujel Janka in tudi Jožeta. Vožnja je bila zastoj, tudi hrano dobila za časa vožnje na parniku brezplačno.

Janko in Jože sta bila itak že obupana in sita domačega življenja, posebno Janko bi najrajše zginil iz svojih krajev, no, sedaj se mu je nudila lepa prilika, ko ni bilo treba potrošiti niti krajcarja.

Agent ju je kmalu zapisal v svoj zaznamek ter jima naznanil, da se ukreata čez osem dni na parniku »Norva« v Genovi.

zahtevi te poslednje države, da bi se ji odstopilo pristanišče San-Mun v Kitaju.

Cetinje 8. Knez Nikolaj je vsprejel ostavko, podano od ministra za pravosodje iz zdravstvenih ozirom.

Berolin 8. »Wolfova pisarna« je izvedela, da je o najnovejih dogodkih na Samoa došla doslej samo naslednja brzjavka nemškega generalnega konzula iz Apia z dne 24. marea: Vsaki dan se vrše mali spopadi okolo Apia. Bombardovanje še vedno traja z malimi presledki. Tanu je bil večeraj od ostalih konzulov in poveljnikov v Muline proglašen kraljem. Trgovina je ustavljena. Od 15. marea so zaprte vse prodajalnice.

Berolin 8. »Nordd. Allg. Ztg.« pravi, da se je s tem, da je bil introniziran Tanu in se je pregnala prejšnja vlada na Samoa, prelomila pogodba. Postopanje samoanskih zastopnikov Anglije in Amerike nikakor ne prejudicira komisiji treh členov, katero pošljejo v Samoa še ostale vlasti.

Odgovor obrekovalcem.

(Dopis iz Liburnije.)

Govoré o samoubojstvu bivšega župana verprinskega je pisala »Edinost« nekako tako-le: Trpka čutstva nas navdajajo, in samo spoštovanje do veličastva smrti nas sili, da nam ne prihaja iz peresa trpka beseda. Težko je odpustiti, še težje pozabiti, kaj in koliko je pokojnik zagrešil proti svoji krvi, ali krščani smo in vera nas uči: Odpusti! Zato molimo Vsemogočnega in Vsepravičnega: bodi milostljiv duši pokojnika!

Tudi mi sodimo tako, in le izzvani pišemo nastopno:

»Piccolo« je prinesel dne 31. marea dopis iz Liburnije. Isti »Piccolo«, ki sicer hitro doznava o vsaki stvari in od vseh strani, trebal je to pot celih 18

Čez par dni jima je preskrbel vozna listka do Genove ter jima dal vseh potrebnih pojasnil in svedočeb.

Janka ni bilo videti več, odšel je v Ameriko v — »pribežališče grešnikov«.

Olga je odšla že par tednov pred dražbo k svojemu očetu, kateremu je privedla seboj tri otroke. Nje oče se jih seveda ni razveselil posebno, a sprejel jih je vendar pod svojo streho ter jih vzgojeval. Svoji hčeri pa ni nikoli ničesar očital, saj jo je sam silil, da vzame Janka. Olgi se ni godilo slabo. Potrebne je imela v hiši očetovi, a kmalu je postala tudi poštarica. Ali peklo jo je, peklo. Spomini na minolost so jej grenili življenje.

Mati Jankova pa, kakor že omenjeno, bila je uknjižena za dosmrtni užitek na Podgoričanovi hiši. Donio se je veliko trudil, da bi jo odpravil iz hiše za malo odškodnino, ali ona se ni udala, ostala je neupogljiva, ker je spoznala Donijevo željo. Donio se je želel preseliti se vso trgovino na Podgoričanov dom. Ker mu je bilo veliko prikladnejše za vse in ker ni mogel trpeti nobenega Podgoričanovih v svoji bližini, izplačal je slednjič Podgoričanki tritisoč goldinarjev. Za to svoto sta se pogodila. Težko je bilo ženi ko je odhajala iz hiše, a »sila kola lomi«, in če bi ne imela potrebe, ne bi se umaknila za nobeno ceno. Slabo se ji vendar ni godilo. Šla je k svojem sorodnikom, ter živela žnjimi v lepi slogi. Ali le prepogosto se ji je ogla-

dni, predno je prinesel vest o samoubojstvu onega, katerega je hvalil in v nebo povzdigoval neštivilno-krati. Potrt je bil in ni vedel, kako bi sporočil o toli neljubem dogodku, ki ga je kar pogazil. Konečno je vendar našel način, ki je vreden le takih ljudi: kalabrežki, banditski. Vrgel je zopet črno obrekovanje na Hrvate, da so oni potočili vino samoubijaleu, in dodal je še črnejšo kleveto, da je pokojnik »žrtev hrvatskega preganjanja ter da bi se takee napis moral prirediti na njegov grob.«

Nečuvno izzvani po tolikem obrekovanju, ne moremo drugače, nego da podamo nastopne črtice o pokojniku.

Giovanni Andreicich je bil rojen na Vedežu, v občini veprinski. Bil je sin hrvatskih roditeljev in on sam — in naj se je sam in naj so ga drugi, kolikor so hoteli, proglašali za Italijana — je izjavil o ljudskem štetju, da mu je hrvatski občevalni jezik. Kakor mladič je šel z sodarji v Rovinj. Tu mu ni ugajalo in ukreal se je na ladijo pokojnega Šverljuge. Ali ni ostal na ladiji, ampak izkreal se je nekje v Afriki, kjer je prebil kakih 26 let, tako, da ljudje niti znali niso o njem. Kaj je delal tam, mi ne vemo, ali ljudje govore raznih stvari.

Po dolgi odsotnosti se je povrnil v domovino. Nakupil si je zemljišče in sezidal si lepo hišo; posojeval je denar. Noč in dan se je brigal za vse, kar je telesnega, a zanemarjal je vse, kar je dušnega, in celo mrzil je in druge odvrčal od tega. Pred 6 ali 7 leti se je jel mešati v občinske volitve — ali iz lastnega nagiba, ali nagovorjen v to. In zmagal je tem ložje, ker uprava občine ni bila ravno dobra. Polagoma je postajal neomejen gospodar v občini: diktator. No, sprvega ni popolnoma preziral svojega materinega jezika, pa tudi kasneje ne bi bil rekel pred ljudstvom, da je protivljen svojem jeziku, še manje pa, da je Italijan. Potem se le je postal delaven člen italijanske stranke. C. kr. vlada ga je imenovala členom kulturnega sveta. V tej lastnosti je zahajal v Poreč in tam še le so ga popolnoma pridobili za laško kliko. To se je zgodilo tem laglje, ker je videl, da lahko dela kar hoče, da mu je kakor somišljeniku italijanske stranke dovoljeno vse! Mej Italijani in na vladi je užival ugled. Pa tudi mnogi občanarji so mislili, da ga ni boljšega »sodnika« od njega. Mi ne vemo, kako je upravljal občino, mi nismo bili blizu. Vemo pa, da je imel velikega zaščitnika v okrajnem glavarju Fabianiju; vemo, da je poslednji svojedobno prisilil nekega podrejenega mu uradnika, da je moral odstopiti od tožbe radi žaljenja na časti, naperjene proti Andreicichu ter da ga je o volitvi za V. kurijo predpostavil jednemu častitemu župniku-dekanu. Vemo, da je k nesrečnemu pokojniku čisto zahajal c. kr. okrajni zdravnik Tamaro; da je bil jedenkrat njegovim gostom deželni odbornik Gambini v društvu z Viljelmom Grossmannom, kateri poslednji seveda ni bil takrat prvo pot pri

šala vest, da je ona največ zakrivila slabo vzgojo svojega sina in s tem tudi vse posledice te vzgoje. In vsikdar jej je porosilo oko. Z nevesto se nista videli več, le otroci Jankovi so jo kedaj obiskali. Tako je preživela še pet let, a slednjič je odšla tudi ona tja v večnost za svojim možem.

O Janku ni bilo dolgo ne duha ne sluha, še le po dveh letih je dobila Olga dolgo pismo iz Amerike, katero ji je pisal Jože, Jankov najboljši prijatelj, ter naznanil žalostno življenje, ki sta ga imela z Jankom.

Ostati sta morala na onem kraju, kamor so ju pripeljali. Če bi imela sredstev, da bi se mogla preseliti, bi že našla kaj boljšega, ali kako, ko nista imela denarja? Če sta hotela živeti, morala sta koptati v temnih rudnikih ter izpostavljati svoje življenje smrtni nevarnosti. In taka nevarnost je tudi res zalotila Janka: zgubil je življenje v rudniku. Jože je naznanil Olgi ta nesrečni konec nje moža. Pisal ji je kako se je udrila velika gruda premoza, ki je smrtno ranila Janka in še par drugih. Povedal ji je, kako ga je v zadnjih trenutkih življenja lepo prosil, naj naznani njegovi ženi prežalostno njegovo smrt in kako da prosi odpuščanja njo in vseh. Priporoča da jej, naj pazi na otroke. Jože je tudi dostavil v pismu, kako si je želel Janko vrniti se zopet v svojo domovino ter videti še enkrat svojo ženo in svoje ljube otročiče, a prehitela ga je smrt.

Andreicichu. Tudi razglašeni Carlo Martinolich mu je bil gost in govori se celo o nekaj 6000 gld, katere je Andreicich posodil ali garantiral Martinolichu. V poslednjih letih mu je bil navaden gost tudi — Krstič!!! Da-li vsikdar dobro došel — Bog vedi to! Posebno po volitvah v letu 1897 je delil, kjer je le mogel, oni umazani listič, ki ga je izdajal Krstič. V očigled zadnjih volitev je Krstič silno hvalil Andreicicha in je — temu v prilog — uprav nečuvno napadal dvojico uglednih duhovnikov v občini veprinski.

Menda nagovorjen po svojih prijateljih je Andreicich leta 1896 kandidiral v deželni zbor. Morda je že po takratnem groznem propadu jel padati njega ugled pred ljudstvom. Pozneje je šlo to hitreje, in zdelo se je, da sam občuti to. O poslednjem imenovanju v deželni kulturni svet ga niso imenovali več. Pa tudi o cesarjevi 50-letnici so ga prezrli.

Tikom pred zadnjimi volitvami se je raznesla lopovska vest, da so Hrvate potočili Andreicichu 100 hektolitrov izvrstnega vina. To je očitna laž, kajti v drugačnem slučaju bi bili dotični »Hrvati« že v zaporih. Povodom samoubojstva Andreicichevega je »Piccolo« obnovil to kleveto. A c. kr. oblasti, ki so stvar preiskovale in preiskovati dale, se niso niti ganile, da bi odbile tako kleveto od poštenega naroda. Pač pa se je vest o tem vinu porabljala od nasprotnikov za ljute napade na Hrvate in zlasti na dva duhovnika, da bi jih prestrašili, da ne li došli na volitev. Ni pomoglo, naši so zmagali v I. razredu. Tedaj se je hitro jelo govoriti, da Andreicich ne bo več župan, da-si ga je baje sedaj pokojni dr. Constantini sam prosil, naj ostane župan in mu je italijansko politično društvo izreklo svoje priznanje. Ni koristilo. Andreicich je nekaj snoval v sebi. Mogoče, da ga je mučila vest in ga spominjala prejšnjih dni in prejšnjega postopanja in v obče njegovega življenja. Pripoveduje se, da je že takrat, ko se je povrnil iz Afrike, prepisal vse svoje imetje na ime svoje soproge. Kasneje je to nekoliko premenil, ko se je začel mešati v volitve. Zadnje dni pred svojim odhodom da je dal izpisati razne občinske račune in da je uredil pisma se svojimi dolžniki. Naposled se je odpravil, kakor se je mislilo, v Trst, v resnici pa v Gorico, kjer se je ravno vršila razprava proti Carlu Martinolichu. In potem je šel v Prvačino, kjer je — končal svoje življenje.

Poznano je, da se pokojnik ni pokoril božjim zakonom: da ni zahajal v cerkev in da je to branil celo drugim; da je na Sv. Rešnje telo in na Vstajenje dajal dvojno plačilo, da so mu ljudje opravljali težka dela na polju; da se je rogat postenju in drugim krščanskim delom tudi pred svoji in pobožnimi; da je razžalil duhovnika, nosečega bolniku sv. zakrament.

»Kakor je živel, tako je sklenil« — to bi bil pravi napis na njegov grob: nekrščanski je

O čitanju tega pisma je Olga ihtela silno, a zarotila se je, da bo izpolnjevala željo umirajočega: živela je le svojim otrokom.

Kaj pa Donio?

Mož je komaj čakal Jankovega propada in gotovo je bil zanj najveselejši dan oni, ko se je preselil na nekdanji Podgoričanov dom, toda vse njegovo premoženje ki si ga je bil še precej ukopičil, je zopet šlo kakor je prišlo.

Ščasoma je postal prevzet in ošaben; za domače ni več maral, vse, kar je bilo slovenskega, je mrzil in preganjal. O vsaki priliki je začel zasramovati Slovence in jih zaničevati. A čim bolj se je vzbujala narodna zavest, tem bolj so se ljudje izogibali Donio-ve prodajalnice. Sicer bi bil lahko živel tudi brez trgovine, ali ni bil še zadovoljen se svojim imetjem; hotel je imeti še več. Za časa njegovega bivanja v N.... začela se je delati nova cesta, a on, v nadi do velikanskega dobička, je prevzel veliko delo, ponudivši najnižjo ceno. Ker pa ni bil izveden v taki stroki, in ker so ga nadziratelji dela, katere je bil pokliceal iz »oblju-ljene« dežele, grdo sleparili, je zgubil toliko, da je zginil nekega lepega dne.... Kakor je prišel, tako je odšel, jokal pa se ni nikdo za njim.

(Zvršetek.)

živel, nekrščanski je umrl. Ako bi pa bilo še kaj dodati obzirom na tolovajski napad v židovskem »Piccolo«, tedaj bi rekli: »žrtva italijanskih lopovščin«.

Jedno in drugo naj si zapomnijo oni, ki po občinah v Liburniji grde cerkev in duhovnike in ki so se uvrstili v italijansko kolo!

Politični pregled.

TRST, 10. aprila 1899.

K položaju. Včeraj so se torej sešli na Dunaju — v posebni sobi zbornice poslancev — zaupniki nemških opozicijskih strank, da vendar enkrat razrešijo uganjko, s katero si že dolgo beli glavo ves politični svet, uganjko: da-li je res možno najti podstavo za ukupen program vseh Nemcev in da-li se ta program ima — in to je najčudnejša vseh uganjk — tudi objaviti!? Kajti drugod in drugačni ljudje sestavljajo programe v ta namen, da povedo vsemu svetu, v prvo pa vladi, kaj hočejo in kaj zahtevajo; ti čudni ljudje te čudne opozicije pa skrivajo svoj program, ker se boje, da bi vlada storila, kar oni zahtevajo. Ali ni to čudno? Ali pa tudi ne. To drugo vprašanje je prav za prav te posledice odgovoru na prvo vprašanje: da-li morejo sestaviti ukupen program?! Ker ne morejo, ker jim gredo menenja preveč navskriž, ker so složni k večjemu v rekapitulaciji fraz po časnikih in shodih o škodljivosti jezikovnih naredeb, nikakor pa za določanje pozitivnih določeb, s kakoršnjimi je možno z častjo stopiti pred svet: je pač naravno, da bi jim bilo najljubše, ako bi jim ne trebalo pred svet s programom, kakoršen jedini je možen med njimi. Svet bi ne videl njihove nagote in menil bi vrhu tega, Bog ve kaj pametnega, epohalnega in vratolomnega so sklenili.

Ali s programom, ki ne sme pred svet — bi se pa zopet malo preveč osmešili. Tu je hud dilema. Kje je izhod? Ga ni! Iskali so ga zaupni možje nemških opozicijskih strank od 10. ure predpoludne do poznega večera in prišli so slednjič do tega, da so si dovolili nov rok s tem, da so določili pododsek, ki naj v bližnjih tednih (ali so previdni) dovrši svoje delo; potem se skliče zopet plenarna seja zaupnikov in tedaj še le pride do definitivnega sklepa. Z jedno besedo: gospodje so zopet lovili slepe miši. Povsem prav je imela torej praška »Politik« v svojem brzozavnem poročilu z Dunaja, kjer pravi, da grof Thun naj ne goji prav nikakih nad do te konference, kajti vsa ta akeija, oznanjevana s tolikim aplombom, da ne privede do nikakega pozitivnega vspeha. Pravo bodo imeli oni, ki pravijo že sedaj, da se vsa ta akeija zgubi v pesku. Mi — »Politik« meni Čehe, a to velja za Slovence sploh — se nimamo bati, ako se posreči ta eksperiment, niti se nimamo ničesar nadejati, ako se ne posreči. Kajti tudi ukupen program vseh Nemcev — ne gledé na to, da se katoliška ljudska stranka, zastopajoča dva milijona Nemcev, ne udeležuje konference — bi moral upoštevati resnične odnose. Tacega pa nočejo Nemei; program pa, kakor ga hočejo oni, je v sedanjosti Avstriji — mrtvorjeno dete.

Deželnim glavarjem za Goriško je imenovan vitez Pajer, voditelj Italijanov. »Piccolo« kar skače samega veselja. Mi umemo njega veselje in mu ga — bodimo odkritosrčni — niti ne štejemo v zlo. Kdo bi ne bil vesel, ako se mu posreča, — da govorimo s Koseskim — kar mu drago?! »Piccolo« ve dobro, kaj pomenja italijanski deželni glavar za Goriško, zlasti v sedanjih časih, ko je malo nade, da bi deželni zbor prišel do normalnega delovanja. Kaj je njim do tega, tudi če zgubijo jeden glas v zbornici, ki — ne deluje, če so pa pridobili s tem večino tam, kjer je ob takih razmerah vse težišče, kjer je vsa uprava dežele: v deželnem odboru! Seveda je grdo od »Piccola«, da si je dovolil drzno eskamotazo, da deželni glavar mora biti Italijan že zato, da bo njih zastopstvo v deželnem odboru odgovarjalo mestu, ki ga zavzemajo — v deželi.

To pa ni tako! Italijanski deželni glavar za Goriško odgovarja k večjemu sedanjemu razmerju v dež. zboru, nikdar pa ne razmerju v deželi. To je jednostavna falzifikacija, s katero »Piccolo« slepari svoje čitatelje, katerih večina so seveda preveliki ignoranti, da bi poznali resnične etnografske odnose v deželi.

Vsakako pa je tudi to imenovanje gosp. viteza Pajerja deželnim glavarjem za Gorisko prava signatura politike sedanje vlade: vsa zagotovila imamo, da se v tej neparlamentarni dobi ničesar ne zgodi, kar bi se smatralo kakor nasprotstvo Slovanom, ali godi se vendar-le in dan na dan.

Za slovensko bogoslužje. Iz katoliških krogov dalmatinskih pišejo v »Information« o konferenci škofov, ki se je sestala v Zadru: Staroslovensko bogoslužje je dragocen privilegij, ki se je dal pred stoletji vsem katoliškim Slovanom in interesiji sv. Cirila in Metoda. A le Hrvatje so si ga ohranili do današnjih dni, sosebno v škofijah Senj, Krk, Zadar in Spljet. Ta privilegij ni simpatičen nekaterim škofom in — vladi, in gledajo, kako bi ga uničili vzlic bulam rimskih papežev Janeza VIII, Benedikta XIV, in sedaj vladajočega Leva XIII, ki so pripoznali hrvatskemu narodu rabo staroslovenskega jezika v bogoslužju. V novejši čas je zadarski škof Rajčević, vsled pritiska italijanske klike, kar hkratu prepovedal svojim župnikom, da ne smejo čitati maše v staroslovenskem jeziku, in so bili katoliki, ki branijo ta privilegij, suspendovani a divinis. Da se potolaži hrvatsko prebivalstvo, globoko užaljeno v svojih čudstvih, sešli so se vsi hrvatski škofje v konferenco in nadejati se je, da se ohrani privilegij staroslovenskega jezika, da se s tem ohrani tudi mir med duhovščino in narodom.

Domače vesti.

Zasluzeno odlikovanje. Občni zbor »Delalskega podpornega društva« je na večerajšnjem svojem obnem zboru imenoval svojega mnogoletnega predsednika, gosp. profesorja Matka Mandića, svojim častnim členom. Ta čast je povsem zaslužena, ker le malo je predsednikov, ki bi toliko storili za kako društvo, kolikor je storil Matko Mandić za »Del. podp. društvo«!

Kaka čast je doletela gosp. M. Mandića, nam bode jasno, ako pomislimo, da to društvo obstoji že nad 20 let, a da ima sedaj le — dva častna člena!

Predlog gosp. Rakuše je bil sprejet z enoglasnimi živio-klici, katerim se od srea pridružujemo tudi mi!

Himen. Gospod Gregor Bartol, c. kr. poštni oficijal, se je poročil z gospodičino Márieo Nadliškov, odlično slovensko pisateljico in urednico »Slovenke«. Vsevečni jima troši evetja na vsa njuna pota!

Shod v Koštaboni. Ostro je pihala sapa, ko smo večeraj odhajali iz Trsta na shod pol. društva »Edinost« v daljnjo Koštabono na Pomjansčini. Prav občutno mrzlo je bilo in po obzorju so se vlačili temni oblaki — nenavadno v tej letni dobi. Poleg tega, da smo šele v soboto opoldne izvedeli, da je namestništvo ugodilo našemu utoku proti prepovedi c. kr. okr. glavarstva v Kopru in je bila popolnoma opravičena naša bojazen, da našim somišljenikom na Pomjansčini ne bo mogoče, pravočasno obvestiti ljudstvo o dovoljenji shoda, poleg te neugodnosti pa še tako skrajno neugodno vreme. Umevno je torej, da nismo odhajali baš z najboljšimi nadami. Tem večje je danes zadoščenje naše, da moremo javiti, da se je shod vršil ob veliki udeležbi in na sijajen način.

Okolo poludne smo dospeli v Šmarje, kjer nas je mili in neumorno delavni gosp. župnik Milko Šašelj vsprejel pod svojo gostoljubno streho. Takoj tu moramo povedati, da je ta gospod župnik duša vodstva agitacije z naše strani, da smo dobili v njem neprecenljivega delaveca. Z nenavadno požrtvovalnostjo in samozatajevanjem, ki ima le malo vzgledov, se je posvetil ta vrli rodoljub velikemu cilju našemu: popolnemu osamosvojenju našega ljudstva na Pomjansčini. Tu smo določili še vse podrobnosti, potrebne za popoldanski shod. V Šmarjah se nam je pridružilo kakih 200 vrlih mož in v vrstah smo odkorakali proti Koštaboni z narodno trobojnico na čelu.

Čim smo dospeli na višino pomjansko, zazrli smo dve vihrajoči zastavi: na levi strani proti Pomjansčini rumeno, na desno stran proti Krkaveam pa višnjevo. Pod tem zastavama je bilo zbrano vse, kar so nasprotniki mogli zbobnati skupaj z vse Po-

mjansčini. Pozdravljali so nas od daleč — s tuljenjem in vriščem: Viva Istria! Smeh nas je silil in — trpko nam je bilo okolo srea! Ubogo ti, zavedeno osleparjeno ljudstvo, ki ne slutiš, kako sramotno, je početje tvoje, ko divjaš proti — svojemu krvnemu bratu! In pomikali smo se dalje proti Koštaboni eden za drugim: mi in naši nasprotniki. Prehitela nas je kočija in v njej je sedela — koperska gospoda. Dospevše do pred vasi so nam bližala nasproti — bodala orožnikov. Oblasti so namreč v razsežni meri poskrbele za vzdrževanje miru.

Na obeh lokalih, kjer sta se imela vršiti shoda, so visele zastave. Po vasi je kar mrgolelo ljudi. Mi smo odšli na svoje mesto in oni drugi na svoje. V našem lokalu se je nabralo toliko zdrelih mož, da je bila gneča uprav grozna in temperatura komaj vznošljiva. Bilo je kar cela vrsta divnih govorov. Govorili so: Mandić, kmet Glavina, kapelan Colja, dekan Ladovae, župnik Šašelj, dr. O. Rybaf in dr. Gustav Gregorin. Temeljito so se razrešale tužne razmere po Istri in na Pomjansčini še posebej. In ljudstvo je stalo in poslušalo kakor da je pribito, nijeden se ni zganil z mesta, dokler ni bila zgovorjena zadnja beseda.

Kako je bilo na shodu nasprotnikov, ne vemo. Ali konstatujemo, da so imeli mnogo vina na razpolago, a da so »govore« in vino absolvirali tako hitro, da so že odhajali, ko smo mi še zborovali. Zdi se torej, da so le tulili svoj »Viva« in — pili svoje vino. In potem so odšli Pa, kako naj bi zborovali za milo voljo božjo: slovenski nočejo, italijanski ne morejo! Če bi gospodje govorili laški, bi jih živ krst ne umel — da bi pa slavni možje a la Bennatti govorili slovenski?! To bi bila prehuda blamaža. V odškodnino so pridno tulili svoj »Viva« in — pili vino. Taka je javna vzgoja, ki jo privoščajo gospoda našemu ljudstvu!

Proti 6. uri smo odhajali mi, spremljani od stotine — mož. A glej: gori na višavi pomjanski so nas zopet pričakovali oni pod rumeno in modro zastavo. Tulili so, da je bilo groza, svoj viva, mi pa smo jih ponosno prezirali v sladki zavesti, da je naša ideja s tem shodom zopet storila velikanški korak naprej, v zavesti, da so na naši strani možje! Prezirali smo in pomilovali to — prodano meso!

Treznemu vedenju naših ljudij, od katerih ni nikdo niti pokusil vina v Koštaboni (kajti zborovali smo v zasebni hiši), je bila posledica ta, da se ni dogodil noben nered. To bodi v ponk tudi slavnim oblastim, in zapomnijo naj si: da naših shodov ne treba prepovedovati!

Obširneje poročilo o tem znamenitem shodu pride.

Je-li to dostojno? Piše se nam: Minoli teden je prišel k meni magistratni sluga Ivan Brandolin v popolni službeni uniformi ter mi začel govoriti, kako nekateri »agitatori sloveni, stranieri« delajo na to, da naj se okolica odtrga od mesta, ter kako magistrat želi, da ostane vse pri starem, kakor je bilo pred — sto leti!

Na zahtevo podpisanega je dotični magistratni sluga pomolil neko laško pisano polo, kjer so bile pisane med drugim tudi gori navedene besede, pod katerimi je bilo že precej podpisov okoličanskih zasleplencev!

Ko sem prečital to nesramno agitatorsko komedijo, sem izjavil, da ne podpišem, ker ni pisano v slovenskem jeziku. Seveda ne bi podpisal tudi ko bi bila slovenska, ker sem prepričan, da je za nas okrajno glavarstvo skrajno potrebno ter da kar magistrat priporoča, je gotovo protivno našim slovenskim interesom! Dostavil sem, da naj bi se mi ta spis dostavil v slovenskem jeziku, na kar mi je Brandolin odgovoril: V slovenskem jeziku vam ga da — Nabergoj!

Tako govore in delajo sluge mestnega magistrata ob zvršetku XIX. stoletja, sluge, ki imajo vse druge dolžnosti (ali jih ne izpolnjujejo), nego agitirati proti našim interesom. Žal mi je, da ga nisem iztiral na drugi način, kar pa želim, naj storijo drugi zavedni sookoličani.

Toliko na znanje bratom po vsej okolici kakor tudi slavnemu političnemu društvu »Edinost«. Na delo!

Vekoslav Kodrič, posestnik.

Moč lahonov na Pomjansčini. Pišejo nam: Človeku, ki je kedaj čul o bojih na Pomjansčini, se čudno zdi, kako je sploh mogoče, da je toliko bojev, a nikdar nobenega konca. Morda si misli

kdo: Na Pomjansčini sti dve narodnosti v prilično enakem številu in vsaka hoče imeti gospodstvo v rokah. Kaka zmota! O zadnjem ljudskem štetju so našli z vso svojo poznato skrbjo za laški jezik le do 300 Lahov in 6000 Slovencev. Številke govoré dovolj jasno, da je na Pomjansčini dvajsetkrat več Slovencev nego Lahov, ali prav za prav i Lahonov, in da si poslednje hočejo le umetnim načinom zagotoviti gospodarstvo. Več let se je tudi posrečilo to, ker gospoda so znali dobro zlorabljati neuko ljudstvo. Ko so se pa Slovenci jeli zavedati vedno bolj, začelo jih je skrbeti, kaj bo znanprej?! kajti, dati vse iz rok in ubogati, ko se je preje ukazovalo, je težko. Trebalo je poseči po drugih sredstvih. Znano je, da so Lah i dobri računarji in da poznajo slabost vlade. Kadar hočejo zahtevati česa, ne spravljajo na dan le ene stvari, ampak po dve ali več, naj si bodo še tako krivične ali bedaste i računijo pa o tem, da jim vlada gotovo vstreže vsaj v enem slučaju in tako prihajajo do vedno večih pravic. Enako se je zgodilo tukaj. Zahtevali so razdelitev občine Pazin in Pomjan ob enem. Da taka delitev ni bila potrebna, prepričani so bili sami, ali vendar so zahtevali to. Po gori omenjenem načelu je vlada res ugodila Hrvatom, da jim Pazina ni razdelila, ali ob enem je ugodila Lahom, da jim je razdelila Pomjan, in zadovoljni so bili. Sedaj pa je navstelo vprašanje, kaj bo s tema novima občinama: Pomjan in Marezige? Da Marezige ostanejo Slovence, to so še dopustili, ali Pomjan da mora ostati Lahom. Znano je, da je v sedaj manji občini Pomjan primerno nekaj več prodancev nego v Marezigah, zato si hočejo priboriti županstvo. Da so tudi sedaj Slovenci v ogromni večini v občini Pomjanski, jih malo moti, oni hočejo gospodariči, pa je. Kaj pa dela slavna vlada? Zopet ono načelo: Marezige Slovence, Pomjan pa Lahom, da bodo poslednji imeli vsaj nekaj, ako že ne vsega. Zato glavarstvo v Kopru prepoveduje shode Slovencev, očitno na ljubo Lahonom, zato se ne gane, ko vidi, da se Slovence godi krivica. Kaj pa pravi slovensko ljudstvo? To je užaljeno do dna duše! Ni še dosti, da v komisijo za rešenje reklamacij ni prišel nobeden od slovenske stranke, ampak so le oni »delali« po svoje; ni še zadosti, da so nam za volilno komisijo izmed petero mož odmerili le enega: sedaj ko hočemo v miru zborovati in si potožiti krivice, ki se nam gode, nam glavarstvo prepoveduje shode in moramo iskati pravice. Človek bi že ne veroval več skoro, da smo v ustavni državi avstrijski, ampak kje nižje, blizu Carigrada. Dolgo se že bojujejo Slovenci na Pomjansčini za svoja prava, vlada vse to vidi in mora biti prepričana, da je boj Italijanov proti Slovence nasilen, krivičen, ali vendar gredo izvestni organi Lahom na roke. Ali nismo še dosti trpeli, ko imamo občinski odbor, ki dela kakor sam hoče?! Vsaj sedita v tem odboru moža, ki sta sicer slovenskih starišev in sè slovenskim priimkom, ali sta našim težnjam nasprotna, kar je mogoče. Ali ni dosti, da nimamo cest, ne vodnjakov, ne ničesar, ko pa moramo vendar vlagati v občinsko blagajno velikih vsot denarja; ni dosti, da se prezira naš jezik in se nam odrekajo najsvetejše naše pravice?! Koliko časa še bomo morali trpeti krivico?!

Poštna stvar. Načelnikom društvene bolniške blagajne c. kr. neeraričnega oboja na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji izvoljen je od strani odbora g. Fran Fajdiga, c. kr. poštar v Sodražici, namesto odstopivšega dosedanjega načelnika, gosp. Alojzija Schrey-a, c. kr. postarja ter predsednika društva c. kr. postarjev ter pošt nih opraviteljev v Jesenicah.

Prodaja piva v steklenicah. Trgovinsko ministerstvo je te dni izdalo naredbo v vravnavo prodaje piva v steklenicah. Po tej odredbi mora imeti koncesijo vsakdo, ki se bavi s tem, da pretaka pivo v steklenice in je prodaja. Pivovararji in oni gostilničarji, ki točijo tudi pivo, imajo pravico do natakanja piva v steklenice že z njihovim obrtnim dovoljenjem. Prodajanje piva v zaprtih steklenicah pa ostane svobodna obrt. Trgovci, ki so se bavili poleg prodaje družih predmetov tudi s prodajo piva v steklenicah, si morajo vzeti posebno koncesijo, ako hočejo sami napolnjevati steklenice. Steklenice morajo imeti odslej na zamašku razločno užgano ime dotičnega napolnjevalca. Steklenice s tako imenovanim patentnim zamaškom (zamašek iz porcelana s kavčukom na pregibljevem

loenu) smejo gostilničarji, ki imajo pravico točiti in prodajati pivo, rabiti samo v prometu s konsumentami, pivovarji pa v prometu s rečenimi obrtniki. Ta odredba je stopila v moč dne 8. t. m.

Zahvali. Učova Ličen se zahvaljuje Frančiški Košir za podarjena jej 2 gld. — Anton Volk pa se zahvaljuje nepoznanemu dobrotniku za doposlani mu dar.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Gospod veletržec in predsednik kupčijske in obrtne zbornice v Ljubljani Ivan Perdan kot založnik užigalnice družbe sv. Cirila in Metoda zopet 200 gld. — Vesela družba pri Sv. Petru v Ljubljani 1 gld. 14 kr. — Slavna Posojilnica v Slovenski Bistrici 20 gld. — Iz nabiralnika v gostilni g. Frana Preloveca v Idriji 4 gld. 31 kr. — Slavna Posojilnica v Zgornjem Tuhinju 5 gld. — G. Egid Jeglič na Selu pri Breznici iz nabiralnika 3 gld. 70 kr. — Gospa Helena Čadež, posestnica v Poljanah, iz nabiralnika 4 gld. 50 kr. — Slavna Posojilnica na Dolu 5 gld. — Iz dr. Čučkove zapuščine 70 gld. — Izvenakad. podružnica v Gradcu po g. Fr. Hrašoveu 80 gld. — O tej priliki javljamo veselo vest, da je družba sv. Cirila in Metoda zadnji teden jako ugodno kupila v deželni deski štajarski vpisano grajščino na Muti s krasnim parkom blizu župne cerkve, da postavi ondi brambo proti presilnemu navalu nemštva. Z izrednimi darovi naj vsi in zlasti štajarski Slovenci podpró družbo, da bode mogla dovršiti lepo nalogo. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Dečaki-tatovi. V našem mestu obstoje menda kar cele družbe tatov, sestavljene iz samih mlečno-zobih dečakov, ki nadomeščajo z drznostjo, česar imajo premalo na letih. Zadnje dni smo beležili že nekoliko slučajev, ko so paglaveci segali na ulicah v tuje žepe, zlasti ženskih. V petek je zopet tak dečak v ulici Sebastiano ukradl 25 gld. iz žepa neke gospodičine, a pomagala sta mu bila eden 13letni in eden 14letni deček. Česa vsega je pričakovati od take mladine!!

Piva se je l. 1898. pridelalo v vsej naši monarhiji 19.478.090 hl. in plačalo davka 36.871.134 gld. Kranjska ga je pridelala 91.315 hl. ter plačala davka 189.951 gld., Štajerska je zvarila piva 942.254 hl. in plačala davka 1.900.960 gld., a na Koroškem se ga je pridelalo 214.061 hl. ter plačalo davka 416.821 gld.

Tretji utopljenec najden. Od onih petero mladeničev, ki so utonili dne 5. marca v miljskem zalivu, bila sta najdena do sedaj še le dva in sicer koj naslednjih dni po nesreči Fran Stranšak in danes osem dni Silvij Ukmar. Sedaj pa so našli tretje truplo, kakor smo že omenili na kratko v izdanju minole sobote. V petek zvečer pa so ribarila tamkaj trojica ribičev. Ko so hoteli izvleči mrežo, zdela se jim je ta pretežka in ugledali so v njej človeško truplo. Pogled na truplo bil je grozen. To je bilo truplo ponesrečenega mladeniča Riosse. Pri sebi je imel še tobačnico, ključ in 14 nvč.

Okrajna bolniška blagajna v Trstu. Tekom minolega tedna je bilo prijavljenih 301 novih slučajev bolezni, 329 oseb je bilo spoznanih ozdravljenimi, 788 jih je ostalo v zdravljenju. Med temi se nahaja 122 oseb, ki so zbolele vsled nesreč na delu. V 102 slučajih so se bolniki pregrešili proti odredbam zdravnikov. Podpor je bilo ta teden izplačano 7772 K 84 stot.

Loterijske številke, izžrebane dne 8. aprila.

Trst	70	29	12	37	87
Linee	67	60	84	57	62
Inomost	79	28	32	77	7

Različne vesti.

Nečloveška mati. V Budimpešti se je pred nekaj meseci omožila neka Julija Jelinek z nekim voznikom. Ker je že od prej imela otroka, skrila je dete pred svojim možem v neki zaboj v stanovanju njene babice. Po večih mesecih so našli otroka v zaboji sredi golazni in gujilih ostankov od jedij. Otrok je bil suh, da ga je bila sama kost in koža. Deček niti ni hotel iz svojega ležišča, rekši, da sta mu mati in babica prepovedali, iti iz zaboja.

Od kod je prišla beseda »Lloyd«. V prejšnjem stoletju so si ustanovili trgovci v Londonu svoje trgovinsko društvo. Večina udov so se takrat in

še prej zahajal v neko kavarno, katere lastnik se je imenoval Lloyd ter so navadno v tej kavarni sklepali svoje kupčije. Prišlo je, da so tudi novo društvo imenovali »Lloyd«. Kasneje je začel izhajati tudi časopis z istim imenom, ki je donášal vsa važnejša trgovinska in posebno pomorska poročila. Tudi Nemei so se poslužili kasneje tega imena ter so imenovali svojo pomorsko društvo »Norddeutscher Lloyd«. Sedaj imamo tudi mi naš »Avstrijski Lloyd«.

Narodno gospodarstvo.

Letina v Avstro-Ogerski je bila — sodé po statističkem izkazu — prav dobra. Pridelalo se je 12·7 milijonov kvintalov pšenice, 20·3 rži, 13·8 ječmena, 18·7 ovsa in 4·2 milijonov kvintalov koruze. Ako so te številke natančne, potem že dolgo ni bilo tako dobre žetve, kakor je bila lanska, osobito, ker se je lani posejalo mnogo manj žita nego prejšnja leta.

Uvoz žita iz Sibirije v Evropo. Po uradnih podatkih se je po leti in v jeseni l. 1898 uvedlo iz Sibirije v Evropo 5 milijonov meterskih centov žita. To pa vsled tega, ker je dovažanje zelo olajšano vsled otvoritve prvega dela transsibirske železnice.

Poročilo ravnateljstva »Trgovske-obrtne registrirane zadruge v Gorici« z neomejenim jamstvom, za opravični mesec marec 1899.

1. Število zadržnikov dne 1. marca 1898.	1208
Naraslo tekom meseca za	56
Padlo tekom meseca za	1
Število zadržnikov dne 1. aprila 1899. je znašalo	1263
2. Število deležev dne 1. marca	2219
Priraslo deležev tekom meseca	112
Odpadlo	3
Število deležev dne 1. aprila je znašalo	2328
3. Svota vplačanih deležev do 1. marca kron	116092·30
„ „ „ tekom meseca	10607·91
„ „ „ izplačanih	186·18
Svota vplačanih deležev dne 1. aprila	kron 126514·21
Svota podpisanih deležev po 300 gld.	kron 698400·—
4. Predumov je bilo izplačanih 1. marca	kron 397751·—
Priraslo tekom meseca	50083·82
Odpadlo	10391·42
Stanje predumov dne 1. aprila	kron 377443·58
5. Dopolnilni zaklad znašal je 1. marca kron	18846·23
Tekom meseca doplačalo se je	2473·92
Stanje dopolnilnega zaklada 1. april kron	21319·55
6. Do konca meseca prosilo je 863 prositeljev za predujme v znesku	kron 634550·06
Dovolilo se je v znesku	448402·42
Izplačalo	436389·24
7. Hranilne vloge znašale so 1. marca	kron 193228·32
Vložilo se je tekom meseca	35247·25
Izplačalo	32943·91
Stanje hranilnih vlog dne 1. aprila	kron 196131·66
v 163 knjižicah povprek po 1003 kron 26 vin.	
8. Gotovine v blagajnici 1. marca. in pri poštini hranilnici	kron 1414·98
Svota prejemkov tekom meseca in pri poštini hranilnici	124434·92
Svota izdatkov tekom meseca in pri poštini hranilnici	118455·63
Saldo v blagajnici dne 1. aprila	in pri poštini hranilnici
9. Dnarnega prometa blagajnice od dne 1. marca do dne 31. marca	kron 244304·93
Rezervni zaklad 310 kr 40 vin	
Hranilne vloge obrestujejo se po 4½ %.	
Lastna glavica v podpisanih deležih	126514·21
Zaupana glavica v hranilnih vlogah	196131·66
Razmerje 13:20.	
Hranilne vloge se obrestujejo po 4½ %.	
Predumji vračajo se v enem ali večtedenskih obrokih z obrestni vred po dogovoru. — Posojila na krajši čas na menjico se obrestujejo po dogovoru — Sejaravnateljstva je vsaki ponedeljek ob šesti uri. zvečer.	
Uradne ure so od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne vsaki dan.	

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 10. V soboto je imel načelnik izvrševalnega odbora desnice vitez Javorski pogovor z grofom Thunom. Konferenca izvrševalnega odbora, ki se je imela vršiti dne 13. t. m., se je odložila.

Dunaj 10. Komuniké, izdan o konferenci zaupnih mož nemških strank, pravi, da so referenti, določeni za posamične pokrajine, predložili svojo poročilo, in povdarja, da se po nasvetu Grabmayrja referat o Tirolski da naznanje tudi še nemškemu svobodomiselnemu klubu deželnega zbora tirolskega.

Komuniké pravi, da se je za združenje posamičnih referatov in za sestavo načrta o političnih zahtevah vseh Nemcev v Avstriji imenoval odbor, sestoji iz Bärnreitherja, Grossa, Hohenburgerja, Kaiserja, Liechtensteina, Pergelta in Prade-a. Komuniké potrjuje, da se je sklenilo varovati strogo tajnost o vsebini predloženih poročil.

Dunaj 10. V protestantsko vero sta prestopila nemška nacionalna poslanca Kittel (z družino) in Iro. Soproga poslednjega je prestopila k staro-katolikom. Prestopa Sekönererjevega k protestantizmu je pričakovati te dni.

Pariz 9. »Figaro« prijavlja danes izpovedi generalov Mercierja in Billota. Prepričanje Mercierja o krivdi Dreyfusa temelji na izjavah izvedencev in na raznih priznanjih Dreyfusa. Tudi general Billot je prepričan o krivdi Dreyfusa. Billot je uverjen, da s tem, ako bi prišli še drugi krivci na dan, nikakor še ne bi bilo dokazano, da je Dreyfus nedolžen.

Pariz 9. Ministerski predsednik Dupuy je imel na banketu svojih volilcev v Puy govor, v katerem je rekel, da je splošno položeno Francije ugodno. Gladka izvolitev zvestega republikanec predsednikom republike je dokazala svetu trdnost republike. Tudi gospodarsko položeno je ugodno. Omenjal je tudi dogovora z Anglijo glede Afrike, ki je ugoden za Francijo. O aferi Dreyfus je rekel, da se bliža svojemu zaključku. Ako bodo kaznovani posamičniki, se to ne bo dotikalo vojske, te velike družine, objemajoče vse sinove domovine, vojske, ki je obramba sedanosti, nada bodočnosti, varuhinja nezavisnosti ustave in zakonov.

Opravičilo opozarja na nakasnice, katere so se priložile listu vsem onim gg. naročnikom, ki do danes še niso obnovili naročnine za tekoče četrtletje in prosijo, da isto do 15. t. m. vplačajo, ker bi bila uprava drugače primorana vstaviti jim list. Naročnina se ima, kakor pri vseh časopisih vplačevati naprej.

Najnovejša trgovinska vest.

New-York 9. aprila (Izv. brzjav.) Pšenica za takoj 80³/₈ za maj, 76³/₈ za julij 76., za sept. 74¹/₈ — Koruza za maj 39⁵/₈ za juli 39³/₈ Mast 550.

„AGRICOL“

Patent T. 49/1008.

Privilegovano mehko kalijsko milo za uničevanje mršesov

raztopljivo v mrzli vodi, v raznih krajih Trentina, Istre, Goriške in pri tuk. poljedelski družbi izkušeno kot uspešno sredstvo z zatiranje vsek parasi-karnih in kriptogamičnih bolezni in žuželk v obče ki okuzujejo trte, sadna drevesa in zelenjad.

Navodilo, kako rabiti »Agricola«, na željo poštuno prosto.

Milarnica

F. Fenderl i dr. v Trstu.

Zastop in zaloga na Goriškem pri gosp. Frideriku Primas-u v Gorici, Veliki trg 16, na dvorišču.

Pomladansko zdravljenje.

ZDRAVLJENJE KRVI

Čaj »Tisočerni evet« (Millefort).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodec, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za ozdravljenje stane 50 nvč. ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER »Ai due Mori« v TRSTU, veliki trg.

Tudi za 55 nvč. v markah dopošlje se franko.

M. Aite

(prej Aite & Zadnik) Razprodaja vse blago v zalogi po Via Nuova ogel ulice S. Lazzaro. znižanih cenah.